

KẾ HOẠCH BÀI DẠY MỸ THUẬT 9

TUẦN 1

Ngày dạy: Thứ 2 /11/9/ 2023

Lớp dạy: 9A, 9B

TIẾT 1: Thường thức mỹ thuật SƠ LƯỢC VỀ MỸ THUẬT THỜI NGUYỄN

I. Mục tiêu :

1/ Kiến thức, kỹ năng, thái độ:

a. **Kiến thức:** HS hiểu sơ lược về Mỹ thuật thời Nguyễn- một thời kỳ phát triển đa dạng để lại nhiều tác phẩm, công trình có giá trị.

b. **Kỹ năng:** Nắm bắt được đặc điểm và phân biệt được Mỹ thuật thời Nguyễn với các nền MT khác.

c. **Thái độ:** Qua bài học HS có nhận thức đúng đắn hơn về nền nghệ thuật dân tộc, biết trân trọng và giữ gìn các công trình Mỹ thuật của quê hương.

*Lồng ghép chương trình địa phương:

2. Năng lực hình thành.

- Năng lực cảm thụ thẩm mỹ.
- Năng lực quan sát.
- Năng lực thực hành sáng tạo.

3. Phương pháp:

- Thảo luận nhóm.
- Vấn đáp, thuyết trình.
- Trực quan, quan sát.

II /CHUẨN BỊ :

1/ Tài liệu tham khảo .

- Phương pháp giảng dạy Mỹ thuật (Nguyễn Quốc Toàn ,NXBGD-2001).
- Lược sử Mỹ thuật và Mỹ thuật học (NXBGD-2003).
- Những di sản nổi tiếng thế giới (NXBVHTT-2000).

2/Đồ dùng dạy học :

- *GV: + Một số tranh ảnh sưu tầm.
+ Ảnh chụp các công trình kiến trúc Huế.
- *HS: + Sưu tầm tranh ảnh bài viết.
+ Sách vở .

III/ TIẾN TRÌNH DẠY HỌC:

A. HOẠT ĐỘNG KHỞI ĐỘNG

- GV tổ chức thi giữa 2 tổ: Hãy ghi tên các vị vua và tướng có họ Nguyễn?

B. HOẠT ĐỘNG HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI:

HD của GV	HD CỦA HS	ND GHI BẢNG
<p><u>HD1:-HDHS tìm hiểu khái quát bối cảnh lịch sử XH .</u> - GV hướng dẫn đọc SGK t 54. H. Nêu sơ lược về bối cảnh xã hội? - GV giảng: Bắt đầu từ vua Gia Long kết thúc là vua Bảo Đại, triều đại nhà Nguyễn có những chuyển biến sâu sắc trên mọi lĩnh vực: kinh tế, chính trị, xã hội. H. Sau khi thống nhất về Xã hội thời Nguyễn có gì thay đổi? H. Về kinh tế- chính trị? H. Về văn hóa- xã hội? Câu hỏi thảo luận: Mỹ thuật thời Nguyễn phát triển như thế nào? có những thành tựu gì? <u>HD2: HDHS tìm hiểu khái quát về Mỹ thuật Nguyễn .</u> +GV sử dụng ĐDDH và kết hợp minh hoạ với thuyết trình gợi mở.</p> <p>Điện Thái Hòa (Huế) H. Mỹ thuật Nguyễn có những loại hình nghệ thuật nào?(Thể hiện qua : cung điện, chùa chiền, lăng tẩm ngoài ra còn phát triển nghệ thuật đúc đồng) H. Mỹ thuật Nguyễn phát triển như thế nào? thể hiện qua lĩnh vực nào? (phát triển rộng, phong phú, qui mô to lớn thể hiện qua các cung điện, chùa chiền, lăng tẩm...)</p>	<p>-HS ghi bài. - HS đọc bài. - HS trả lời.</p> <p>-HS theo dõi và ghi chép</p> <p>-3 loại: Kiến trúc, Điêu khắc- trang trí, Đồ họa-hội họa. -Phát triển rộng, phong phú, qui mô to lớn lộng lẫy.</p> <p>-HS theo dõi qua hình ảnh.</p>	<p>I/Bối cảnh lịch sử. +Xã hội : Sau khi thống nhất đất nước, nhà Nguyễn chọn Huế làm kinh đô, chấm dứt nội chiến. +Kinh tế, chính trị: tiến hành cải cách nông nghiệp, thực hiện chính sách <i>Bế quan tỏa cảng</i>, làm cho kinh tế chậm phát triển, có nguy cơ mất nước. +Về VH TT: nhà Nguyễn đề cao nho giáo. II/ Sơ lược về Mỹ thuật thời Nguyễn:</p>

Xung Khiêm tạ bên hồ Lưu Khiêm
- GVHD xem tranh SGK t 55:

* **Tìm hiểu Kiến trúc kinh đô Huế:** Tiêu biểu nhất cho kiến trúc kinh đô Huế:

H. Sau khi các nhóm thảo luận, giáo viên kết luận.

H. Kinh thành được xây dựng như thế nào?

+ Kinh thành gồm 3 lớp gần vuông:

- Lớp ngoài: phòng thành (10 cửa + hào sâu)

- Lớp giữa: hoàng thành (4 cửa, cửa chính là Ngọ môn)

- Lớp trong cùng là Tử cấm thành có nhiều cung điện.

H. Hãy kể một vài cung điện mà em biết?

* Cổng chính là Ngọ môn tiêu biểu cho kinh thành Huế.

+ Kinh thành Huế có nhiều cung điện lớn nhỏ, qui mô, bề thế

? Hãy kể 1 vài điện lớn mà em biết? Điện Thái Hòa là nơi thiết đại triều, Điện Cần Chánh là nơi thiết triều.

* **Lăng tẩm:** Lăng của các vua triều Nguyễn là các công trình KT có giá trị NT, kết hợp hài hòa giữa kiến trúc và thiên nhiên, XD theo sở thích của các ông vua

- Điện Thái Hoà (thiết đại triều)
- Điện Cần Chánh (thiết triều)
- Điện Long An (bị hư hỏng)

- Lăng Khải Định, lăng Gia Long, lăng Minh Mạng, lăng Tự Đức

1. Kiến trúc kinh đô Huế:

* Cung đình Huế là 1 quần thể kiến trúc rộng lớn:

- Kinh thành gồm 3 lớp

+ Phòng thành

+ Hoàng thành

+ Tử cấm thành

+ Cổng chính:

Ngọ môn : Có hệ thống lăng tẩm, chùa Chiền với qui mô to đẹp.

+ Bên trong cung đình có nhiều cung điện như: Điện Thái Hòa, Long An...

*** Lăng tẩm:**

- Xây dựng kết hợp hài hòa giữa kiến trúc và thiên nhiên.

- Các lăng tiêu biểu như: lăng Khải Định, Gia Long, Minh Mạng, Tự Đức...

Lăng tằm nằm rải rác thượng nguồn phía nam Sông Hương:

(?) Hãy kể 1 vài lăng mà em biết ?

+Lăng Tự Đức: là 1 lăng đẹp, lộng gió, mát mẽ, tuân thủ qui tắc phong thủy phương đông: Hồ, khe, núi, cung điện ...

+Lăng Khải Định: nguy nga lộng lẫy, trang trí rất công phu tỉ mỉ

* Chùa chiền : Tuy nho giáo được đề cao nhưng phật giáo cũng pt có nhiều chùa đẹp: (Linh Mục: 1601, Bảo Quốc, Từ Hiếu, Từ Đàm ...)

* GV tóm lại: Khuynh hướng kiến trúc ở Huế thường có quy mô to lớn, trang trí mang tính qui phạm nghiêm ngặt, chặt chẽ. Thiên nhiên đóng vai trò quan trọng trong tổng thể kiến trúc kinh đô Huế

- Năm 1993 Huế được UNESCO công nhận là di sản văn hóa thế giới.

* **ĐIÊU KHẮC – ĐÚC ĐỒNG:**

H. ĐK thường gắn với các công trình gì ?

H.

+Đ

tượng trưng cao như: con Nghe, Cừu Đỉnh,...

+Điêu khắc phật giáo tiếp tục phát huy sẵn có của khuynh hướng dân gian làng xã

+Đúc đồng là một mảng đặc sắc, phát triển cao.

- Cừu Đỉnh có nhiều bức đắp nổi sắc sảo.

-Cừu đỉnh thần công: nặng hàng tấn, đúc tinh xảo, điêu luyện

* **ĐỒ HOẠ - HỘI HOẠ:**

-Thường gắn với các công trình kiến trúc
-Đá, đồng, gỗ

- Công trình kiến trúc.

- Đá, đồng, gỗ.

- HS ghi bài.

- HS lắng nghe.

+Kiến trúc kinh đô Huế là 1 tổng thể các công trình đồ sộ trang trí công phu, mang đậm tính Á Đông
+Được công nhận là di sản văn hoá TG năm 1993

2. Điêu khắc-đúc đồng:

- Đúc đồng mang tính tượng trưng cao, tinh xảo và điêu luyện.

- Điêu khắc phật giáo phát triển phát huy truyền thống sẵn có, các pho tượng được diễn tả công phu mang tính hiện thực cao.

3. Đồ họa và hội họa:

-Tranh in

-Tranh tường:
Bức họa, ghép hình

-Hội họa khá phát triển.- Dòng tranh khắc gỗ Kim Hoàng xuất hiện

+Tranh in khắc gỗ (Đông Hồ-Hàng Trống) là nét đặc sắc của đồ hoạ thời Nguyễn.

Tranh khảm sành, sứ trong lăng Khải Định

+Ngoài ra còn có bộ tranh (Bách khoa toàn thư, hơn bốn nghìn tranh)

+Hội hoạ có giao lưu với phương tây và Trung Quốc, tranh Tường khá phổ biến. năm 2002 khôi phục được nhiều bức Bích hoạ ở cung An Định.

- Hội hoạ của thời kỳ này đã có sự tiếp xúc với hội hoạ châu Âu, hoạ sỹ duy nhất của Việt Nam giai đoạn này là Lê Huy Miến..

+Cuối thời Nguyễn (Năm 1925) TCDMTĐD ra đời tạo chuyển biến quan trọng cho nền MT sau này

*** Đặc điểm MT thời Nguyễn:**

H. Nêu những đặc điểm nổi bật của MT thời Nguyễn mà em biết?

- Kiến trúc hài hoà với thiên nhiên, luôn kết hợp với trang trí, có kết cấu tổng thể chặt chẽ.

- Điêu khắc, đồ hoạ, hội hoạ đã phát triển đa dạng, kế thừa truyền thống dân tộc.

- HS trả lời.

vào thời Nguyễn, tranh chỉ có nét và mảng màu đen được in ván gỗ sau đó dựa vào mảng phân hình mà tô vẽ..

- Có sự du nhập của mỹ thuật Châu Âu, sự ra đời của trường CĐMT Đông Dương, hội họa thời Nguyễn khá phát triển.

** Đặc điểm: MT Nguyễn phát triển qui mô, đa dạng, đậm nét Á Đông, đề cao bản sắc văn hoá dân tộc Việt Nam.*

- Mỹ thuật thời Nguyễn kết hợp hài hòa giữa kiến trúc với thiên nhiên.

C. HOẠT ĐỘNG THỰC HÀNH:

HS thảo luận nhóm trả lời câu hỏi:

H. Kiến trúc kinh đô Huế gồm những gì?

H. Nêu cấu trúc của kiến trúc kinh đô Huế?

D. HOẠT ĐỘNG VẬN DỤNG:

- Gv cho HS tập là hướng dẫn viên giới thiệu về kiến trúc kinh đô Huế cho cả lớp theo dõi củng cố kiến thức.

E. HOẠT ĐỘNG TÌM TÀI MỞ RỘNG:

- + Suu tầm tranh ảnh về MT Nguyễn.
- + Học thuộc bài.
- + Chuẩn bị cho bài sau: bài 2 vẽ theo mẫu (mẫu: 3 nhóm mẫu: lọ, hoa, quả)
- + Chuẩn bị đồ dùng học tập.